

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr. V- 674 redakcija)
Mažeikių lopšelio-darželio „Buratinas“ direktoriaus įsakymas 2016 m. gruodžio 30 d. Nr. VI- 124

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio- darželio „Buratinas“ privalomo priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo mokyklos, kiti švietimo teikėjai (toliau – Mokykla) ir laisvieji mokytojai pagal vienerių metų priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau – Programa).

2. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena, mokslo metų pradžia, mokyklos sprendimu, gali būti nukeliama į artimiausią darbo dieną po poilsio dienos.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

II SKYRIUS BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

4. Priešmokyklinis ugdymas:

4.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai;

4.2. gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) prašymu, vadovaujantis Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-2173 „Dėl Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, bet ne anksčiau, negu jam tais kalendoriniais metais sueina 5 metai;

4.3. nėra teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai, išskyrus atvejus, nustatytus Tvarkos aprašo 4.5 papunktyje;

4.4. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė – 640 valandų;

4.5. gali būti teikiamas ilgiau nei vienerius metus vaikui, kuriam reikia nuolatinės kvalifikuotų specialistų pagalbos bei sveikatą tausojančio dienos režimo, tėvų (globėjų) prašymu ir vadovaujantis Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė), kurioje dirba institucijos vadovo paskirtas priešmokyklinio ugdymo pedagogas (mokytojas). Laisvasis mokytojas gali pasirinkti ir individualią priešmokyklinio ugdymo organizavimo formą.

6. Grupės darbo / veiklos ypatumų visuma – ugdymo vieta, trukmė (per mėnesį, savaitę, parą), teikiamos paslaugos vaikui (švietimo pagalba ir kita), ugdomoji kalba, mokytojų (priešmokyklinio ugdymo pedagogo, ikimokyklinio ugdymo auklėtojo, ikimokyklinio ugdymo meninio ugdymo mokytojo, neformaliojo švietimo mokytojo, pagalbos mokiniui specialisto, valstybinės ar užsienio kalbos mokytojo, mokytojo padėjėjo ir kitų), dirbančių Grupėje, skaičius – yra vadinama priešmokyklinio ugdymo organizavimo modeliu (toliau – Modelis).

7. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savivaldybės vykdomoji institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) pagal Švietimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo jiems suteiktus įgaliojimus:

7.1. kasmet įvertina priešmokyklinio ugdymo poreikį, turimus išteklius ir prireikus tikslina ir tvirtina Mokyklą, vykdančią Programą, Grupių Mokyklose skaičių ir Modelius;

7.2. nustato vaikų, ugdomų pagal Programą, priėmimo į Mokyklą tvarką;

7.3. nustato vaikų, ugdomų pagal Programą, vežiojimo į Mokyklą ir iš jos poreikį ir teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja vežiojimą;

7.4. informuoja ir konsultuoja asmenis apie priešmokyklinį ugdymą teikiančias Mokyklas ir jose įgyvendinamus Modelius.

8. Mokyklos, išskyrus savivaldybių mokyklas, vadovaudamosi teisės aktais, informuoja savivaldybę apie jos teritorijoje įsteigtą priešmokyklinio ugdymo grupę.

9. Mokykla, atsižvelgdama į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, jos baigimo forma, šalių įsipareigojimai, mokymo sutarties terminas (ne ilgesnis nei vieneri metai, išskyrus atvejus, nustatytus Tvarkos aprašo 4.5 papunktyje), sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai, padariniai ir kitos nuostatos neprieštaraujančios kitiems teisės aktams.

10. Vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punctualų, reguliarių Mokyklos lankymą (jei vaikas negali atvykti į Mokyklą, nedelsiant turi informuoti Mokyklą) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

11. Vaiko lankomumas yra žymimas grupės dienyne, kurio formą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras. Jei grupėje daugumą sudaro vaikai, ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programą, tai priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvaujantys vaikai žymimi ikimokyklinės grupės dienyne, kurio formą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras.

12. Mokykla dienynus gali sudaryti elektroninių dienynų duomenų pagrindu.

13. Mokyklose, kuriose ugdymo procesas vykdomas tautinės mažumos kalba, programoje ne mažiau kaip 4 valandos per savaitę skiriamos ugdymui lietuvių kalba.

14. Programą įgyvendina priešmokyklinio ugdymo pedagogas, išskyrus Tvarkos aprašo 21.2 papunktyje nurodytą atvejį.

15. Jeigu patvirtinamas ilgesnis nei 33 valandų per savaitę Modelis, Grupėje privalo dirbti daugiau nei vienas priešmokyklinio ugdymo pedagogas.

16. Vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo pedagogas (-ai) kartu su pagalbos mokiniui specialistais ir tėvais (globėjais), vadovaudamiesi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

17. Grupėje, kurioje, pritaikius Programą, ugdomi ir vaikai, turintys vidutinių, didelių ir (ar) labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, privalo dirbti priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir mokytojo padėjėjas, teikiantis specialiąją pagalbą, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

18. Grupėje, kurioje ugdomi tik vaikai, turintys vidutinių, didelių ir (ar) labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, privalo dirbti asmenys, atitinkantys Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

19. Grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, nurodyto vaikų skaičiaus.

20. Grupė:

20.1. su pradine klase nejungiama;

20.2. gali būti jungiama su ikimokyklinio ugdymo grupe (toliau – Jungtinė grupė). Jungtinėje grupėje vykdomos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programos.

21. Jungtinė grupė, kurioje vaikų, ugdomų pagal:

21.1. priešmokyklinio ugdymo programą, yra daugiau, vadinama priešmokyklinio ugdymo grupe ir joje dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogas (-ai), kuri skiria institucijos vadovas.

21.2. ikimokyklinio ugdymo programą, yra daugiau, vadinama ikimokyklinio ugdymo grupe, joje dirba ikimokyklinio ugdymo auklėtojas (-ai).

22. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogas pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų) poreikius.

III SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

23. Mokykla:

23.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą Mokykloje;

23.2. po mokymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinių registre sukauptų duomenų – mokinio vardas ir pavardė; asmens kodas; atvykimo data (pirmoji mokinio ugdymosi diena); namų adresas; grupė, į kurią mokinys atvyko; grupė, kurioje mokinys ugdomas; grupė, iš kurios mokinys išvyko; įsakymo apie išvykimą data ir numeris; Mokykla, į kurią mokinys išvyko ugdytis / mokyti, – automatiniu būdu formuojamas, o pasibaigus mokslo metams išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

23.3. Mokinių abėcėliniame žurnale mokinių pavardes ir vardus surašo abėcėlės tvarka. Registracijos numeriai kasmet pradedami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugomas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią Mokyklą mokinys yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukauptų mokinių

duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę / klasę, kurioje jis ugdosi / mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius.

23.4. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo, rekomendacijos pradinių klasių mokytojui formą ir jų parengimo terminus;

23.5. pateikia mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdys pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogo ar Jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojo, (švietimo pagalbos specialisto, jeigu buvo teikta pagalba) vadovaujantis Tvarkos aprašo 21 punktu, parengtas rekomendacijas pradinių klasių mokytojui apie vaikų pasiekimus.

24. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas ar ikimokyklinio ugdymo auklėtojas, dirbantis Grupėje ar Jungtinėje grupėje:

24.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgdamas į patvirtinto Modelio ypatumus, individualius vaikų poreikius. Nepriklausomai nuo Modelio, priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

24.2. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai–antrai klasei;

24.3. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Programa;

24.4. per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

24.5. pagal Mokyklos nustatytą formą vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kt.;

24.6. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia rekomendaciją pradinių klasių mokytojui;

24.7. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su švietimo pagalbos specialistu (-ais), dirbusiu (-iais) su vaiku ir parengia rekomendaciją pradinių klasių mokytojui ir mokyklos švietimo pagalbos specialistui (-ams);

24.8. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

24.9. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme, kurį rekomenduojama rengti atsižvelgiant į Priešmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinį pareiginį aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinio pareiginio aprašo patvirtinimo“, ir į Pavyzdinį auklėtojo pareigybės aprašymą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-2249 „Dėl Pavyzdinio auklėtojo pareigybės aprašymo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Laisvasis mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

26. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 „Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo“, savivaldybių biudžetu, rėmėjų ir kitomis lėšomis.